

DOCUMENTUM SYNTHETICUM
DE MORALITATE REGULATIONIS
NATIVITATUM.

I. Magisterium Ecclesiae non est cogens

1) Momentum encyclicae "casti Connubii"

Encyclica Casti Connubii, propter solemnem condemnationem omnis interventus anticonceptionalis in actu coniugali, speciale momentum in quaestione de ordinatione naturali nativitatuum solvenda habet. Attamen ipsa nihil aliud fecit nisi re-affirmare doctrinam communem eo tempore vigentem. Solemnitas condemnationis omnis interventus anticonceptionalis explicatur maxime ex reactione ad declarationem conferentiae Lambeth, sed etiam ex timore, tunc temporis vigentis, multarum nationum, quominus praxis anticonceptionalis ad indesideratam diminutionem populationis ducere possit.

Hodie nemo, ni fallor, tenet solemnem declarationem encyclicae Casti Connubii constituere veram definitionem doctrinalem. Nec probat revocatio encyclicae ad textum Gen. 38, de peccato Onan, doctrinam encyclicae esse divinitus revelatam; nam revocatio non fit nisi incidenter et solum ob notam explicationem S. Augustini, qui cum uno aliove tantum Patre in textu scripturistico condemnationem peccati onanistici vidit, dum exegetae hodierni, sive catholici sive protestantes, potius ad aliam interpretationem inclinantur, vel saltem incerti sunt. Alius vero textus, sive V. sive N. Testamenti, qui interventum anticonceptionalem condemnet, ab encyclica non affertur, nec inveniri potest. Denique nec revocatio encyclicae ad traditionem ininterruptam doctrinam encyclicae infallibilem reddit, cum ipsa affirmatio encyclicae de tali traditione existente non sit infallibilis. Revocatio vero encyclicae ad argumentum rationis, seu legis naturalis, valde vaga et impraecisa est, maxime cum hoc argumentum hominem, Dei creaturam, non consideret sufficienter ut prudentem donorum naturae administratorem et cultorem.

2) Traditio ad quam encyclica "Casti Connubii" revocat

Encyclica Casti Connubii maioris momenti est, si ut quoddam elementum, utique solemne, totius traditionis, magisterio explicito ultimorum duorum saeculorum incluso, consideratur. In hac enim traditione interventus anticonceptionalis numquam approbatur, sed semper quando quaestio oritur reprobatur: quod saepius ultimis saeculis occurrit. Attamen haec traditio nullo modo est traditio apostolica, vel fidei attestatio, sed mere traditio alicuius doctrinae in diversis saeculis diversimode formulatae.

In hac traditione permanens invenitur tendentia protegendi bonum procreationis, maxime contra Gnosticos, Manichaeos, et -tardius- Catharos. Necessitas vero multiplicandi genus humanum ideoque augendi numerum prolis familiarum per saecula ob rationes theologicas denegata fuit. Protectio boni procreationis praecise per prohibitionem omnis interventus anticonceptionalis probatur rarius ex S. Scriptura (Gen. 38), potius ex ratione, seu lege naturali, non sine influxu philosophiarum et scientiae medicae priorum saeculorum. Rationes vero allatae generatim satis vagae et impraecisae sunt; nec semper ad interventum ad evitandam prolem praecise ex patrimonio (sed ex relatione fornicaria vel adulterina) referuntur. Sicut etiam hodie non pauci ex optimis theologis, qui propter doctrinam magisterii illiciteitatem omnis interventus anticonceptionalis defendunt, concedunt se argumentum stringens ex ratione, seu lege naturali, non habere. Ceterum conceptio legis naturalis, prout illa quoad hanc materiam in traditione invenitur, insufficientis est; data enim naturae immediate ut expressio voluntatis Dei habentur, quin homo, ipsa quoque creatura Dei, intelligeretur ut vocatus ad data naturae materialis accipienda et e potentia indita ad artum perfectiorem perducenda. Hanc vocationem hominis, homines Ecclesiae tardiud omnino clare comprehenderunt quam mundus.

3) Magisterium in evolutione est

Ecclesia tamen paulatim ab hoc conceptu insufficiente naturae et legis naturalis se liberavit. Primum aliquod initium iam invenitur in affirmata idea amoris coniugalis, quae ad ipsum quoque actum physicum coniugii refertur; sic tum apud Pium XI (Casti Connubii) tum apud Pium XII (saepius). Adhuc magis in eadem linea procedit doctrina Pii XII de regulatione nativitatum per calculatum usum temporis agenseos (1951). Tandem doctrina Concilii Vaticani II statuit de magno momento amoris coniugalis in unione carnali exprimendi et speciatim de responsabilitate virtuose exercenda in determinando numero prolis; quae doctrina iam a quibusdam Patribus Concilii tam "praegnans" in sensu licetatis diversorum interventuum anticonceptionalium sentiebatur, ut difficultatem in consensu praestando monstrarent. Ideo fuit etiam, quod

Concilium tan caute in doctrina traditionali de hoc puncto simpliciter reaffirmanda processit. Ideo facilius intelligitur, quare dubium large diffusum de veritate doctrinae encyclicae Casti Connubii circa interventus anticonceptionales -non obstante doctrina magisterii ordinarii- ortum habere potuit, et quidem non tantum apud sponsores fideles, sed etiam apud sacerdotes et ipsam hierarchiam. Hoc modo patet magisterium quoad modum protegendi bonum procreationis ultimis decenniis in quadam evolutione versari atque in textu encyclicae Casti Connubii positionem definitivam nondum invenisse.

4) Rationes huius evolutionis

Ratio, vel occasio cogens, ad recogitandam serio doctrinam traditam de illicito interventu anticonceptionali quoad omnem et singulum actum coniugalem, in variis elementis invenitur: mutatio socialis matrimonii, familiae, positionis mulieris; diminutio mortalitatis infantium; novae cognitiones biologicae, physiologicae, psychologicae, sexuologicae; mutata aestimatio valoris sexualitatis et relationis coniugalis; maxime vero melior perceptio debiti hominis humanizandi et ad maiorem perfectionem pro vita hominis perducendi data naturae; denique considerandus est sensus fidelium, secundum quem condemnatio coniugum ad diuturnam et saepe heroicam abstinentiam ab expressionibus vitae coniugali congruis et maxime favorabilibus in ratione erronea fundari debet.

Ulterior passus doctrinae, qui inducendus esse videtur, minus in ipsis factis mutatis fundatur quam in occasione harum mutationum meliori, profundiori atque rectiori perspecta ratione vitae et actus coniugalis.

5) Momentum magisterii sese evolventis

Non pauci theologo et christifideles timent, ne ob mutatam doctrinam magisterii ipsa fiducia fidelium in magisterium in genere damnatum pati possit. Quaerunt enim, quomodo assistentia Spiritus Sancti per tot saecula talem errorem, et quidem hisce ultimis saeculis cum tot consequentiis, in Ecclesia permittere potuerit. Attamen, a priori vix determinari possunt criteria ad discernendum, quid Spiritus in Ecclesia permittere vel non permittere possit. A posteriori vero scimus errores in doctrina magisterii et traditionis adfuisse; quoad materiam sexualem notum est per tot saecula in Ecclesia, ipsis Summis Pontificibus non exceptis, doctrinam quasi unanimiter propositam fuisse, secundum quam usus matrimonii illicitus est nisi fiat cum intentione procreationis, vel saltem -propter verba I Cor. 7- ad remedium comparti praebendum; quae tamen doctrina hodie neque a theologis neque a magisterio sustinetur. Ultimis decenniis forsitan opinio vel tendentia crevit, quae magisterium authenticum non-infallibile pro praxi ut infallibile haberi voluit. Dum, e contra, expectandum est, quod magisterium non-infallibile aliquando etiam fallat. Ideo timores, ne post mutatio-

nem inductam in istud punctum particulare. (quae mutatio revera est gressus in maturiore comprehensione totius doctrinae Ecclesiae) fiduciam in magisterium haberi iam non possit et omnia licite in dubium vocari possint, non sunt funaati. Dubium et recogitatio tunc enim tantum rationabilia sunt, si in determinata quadam quaestione rationes specificae dubii et recogitationis occurrunt: sicut habet doctrina tradita theologiae fundamentalis.

II. Argumenta ex lege naturae systematice exponuntur

1) Argumenta ex lege naturae proposita non patent. Principale argumentum afferebatur ex inviolabilitate fontium vitae, quia haec, sicut vita iam existens non cadunt sub dominio hominis sed pertinent ad Dei dominium.

Respectus inconditionatus naturae ut est in se, acsi natura, in sua existentia physica esset expressio voluntatis Dei, pertinet ad vidionem hominis, qui aliquid mysteriosum, sacrale videt in ipsa natura et propterea tinet quod quicumque interventus humanus hanc naturam destruere valet non autem perficere. In saeculis elapsis sub influxu huius mentalitatis multi interventus artis medicinae prohibebantur et solummodo paulatim, proficiente scientia et arte medica, agnoscebantur possibilitates interventus in bonum personae et quandoque in bonum etiam communitatis.

Fontes vitae, sicut et ipsa vita existens non sunt magis Dei, quam tota natura creata cuius Ipse Creator est. In hoc habetur autem dignitas hominis, creati ad imaginem Dei, quod Deus ipsum in suo dominio participare voluit. Deus reliquit hominem in manibus consilii sui. Nec tollere vitam alterius vel suiipsius peccatum est quia vita exclusivum dominium Dei esset, sed quia contra rectam rationem est, nisi adest aliquod bonum superioris ordinis: licet sacrificare vitam pro bono communitatis, ex caritate erga alium licet communitati tollere vitam in poenam capitalem. Suicidium est peccatum quia contra rectam rationem est: est contra finem hominis: homo debet decursu suae vitae in conditionibus faustis et adversis perfectionem suam attingere, consequentias suae responsabilitatis accipere, etc. Dominium Dei ergo semper exercetur per hominem qui natura uti potest ad suam perfectionem secundum dictamina rectae rationis.

Nunc, in hoc habetur quaedam mutatio apud hominem actualem, quod ipse se sentit magis conformari suae naturae rationali cum libertate et responsabilitate a Deo creatae, quando cum arte sua efficaci intervenit in processibus biologicos naturae ut fines institutionis matrimonialis in conditionibus actualibus vitae attingeret. quam si seipsum ad casualitatem derelinqueret.

2) Principium, seu criterium morale suae actionis remanet conformitas cum natura sua rationali a Deo creata et a Christo redempta etiam in illis quae respiciunt matrimonium christianum. Ordo a Creatore rebus impressus servandus est, secundum doctrinam Novi Testamenti matrimonium christianum efformandum est. Attamen (ut hic praesertim de matrimonio ut institutione naturali loquamur), ad naturam creatam pertinet tum homo, tum natura infrahumana et relatio hominis ad eam. Ordo Creatoris non requirit ut omnia intangibilia relinquuntur, sicuti sunt, sed ut attingantur fines ad quas ordinata sunt. Natura agnoscitur, secundum S. Thomam ex finalitatibus quae elementum dynamicum naturae constituunt. Iudicium de modo interventus ergo formulandum est secundum finalitatem, quae ex natura humana erui possunt.

3) Fontes vitae sunt personae in et per actus conjugales voluntarios et responsables. Constitutio Pastoralis Gaudium et Spes agnoscit quod decisio de numero filiorum ultimam ad parentes pertinet, est eorum ius exclusivum. Qui parentes in hac decisione criteriis obiectivis duci debent, seu conformiter finalitati obiectivae institutionis matrimonialis. Attamen ad ipsos pertinet, quomodo hanc finalitatem in propriis conditionibus personalibus et socialibus attingere queant ut inter diversa bona essentialis, et quidem inter amorem conjugalem et foecunditatem harmoniam perficiant. In virtute huius decisionis ipsi (parentes) utuntur organo sexualibus ut scopum praefixum attingerent, sed non sunt ipsa organa per se fontes vitae. Processus biologicus non est in homine aliqua pars separata (animalitatis) sed est integrata in totam personalitatem hominis.

4) Id quod hodie praesertim magis magisque elucet est, quod relationes sexuales in matrimonio (etiam copula carnalis) assumitur in homine ut expressio doni mutui personalis (in hoc habetur mutatio obiecti). Copula materialiter portat in se aliquam finalitatem ad foecunditatem, sed ista finalitas ab homine rationaliter formulari debet secundum mensuram et conditiones humanas amoris, dimensionis familiaris, exigentiae educationis, etc. Ipsam donum mutuum per totam vitam perdurat, foecunditas biologica non est continua et est subiecta multis irregularitatibus, ideo in sphaeram humanam assumi et in ea regulari debet. Finalisatio ad foecunditatem formaliter potest venire solummodo ab homine, dum in organo haec finalitas invenitur materialiter. Foecunditas debet esse actus humanus personalis (seu deliberatus, responsabilis relate ad effectus etc.) Cum cognitione proficiente homo hoc dominium exercere potest, et cum responsabilitate exercere debet.

5) Sub hoc respectu non datur differentia inter actus quae inveniuntur in periodo foecunda vel infoecunda. Nam, ^{vel} licet homini uti organo suis sexualibus tum ad amorem fovendum quum ad foecunditatem ac-

ceptandam, ut communitas coniugalitatis in bona matrimonii redundat et tunc non est considerandum utrum interventus hominis fit in periodo foecunda vel infoecunda. Vel ei licet uti solummodo organis suis ad amorem fovendum in periodis infoecundis, ac in periodis foecundis non datur ei altera alternativa quam: aut effectiva fertilitas aut abstinencia. Hoc autem nullum fundamentum in iure naturae habere videtur.

III. Interventus bene explicatur intra limites doctrinae classicae

Quaenam sunt limites domini hominis circa determinationem rationalem foecunditatis suae?

Principium generale sic formulari potest: hominis est perficere naturam (seu ordinare eam ad bonum humanum in matrimonio expressum) sed non destruere illam. Etsi absoluta intangibilitas periodi foecundi sustinere nequit, nec tamen completum dominium affirmari potest. Propterea, quando homo in processum procreativum intervenit, hoc faciet cum intentione regulandi et non excludendi foecunditatem. Tunc finalitatem materiale ad foecunditatem quae in copula invenitur cum finalitate formali personae coniungit et totum processum "humanum" reddit. Actus conjugales quae ex intentione infoecundi sunt (seu infoecundi redduntur) ordinantur ad expressionem unionis amoris; ille amor autem suum culmen attingit in ipsa foecunditate cum responsabilitate accepta et propterea alii actus unionis quodammodo incompleti sunt et eorum plenam moralitatem cum ordinatione ad actum foecundum recipiunt. Si iste actus deliberate et sine sufficiente ratione excluditur, tunc actus isti "incompleti" propriam specificationem moralem ab aliquo alio fine recipiunt (qui est extra ordinem bonorum matrimonii) et tunc agitur de interventu ex illicito animo "anticonceptionali". Actus conjugales infoecundi cum actu foecundo unam totalitatem constituunt et unicam specificationem moralem accipiunt.

Nota explicativa: Non omnis actus qui procedit ab homine est actus humanus completus. Subiectum autem moralitatis pro S.Thoma est semper actus humanus, cuius homo est dominus (deliberatus ex cognitione obiecti seu finis). At hic actus humanus, qui specificationem moralem unicam habet, componi potest ex pluribus actibus particularibus si isti actus partiales non habent aliquod obiectum in se iam moraliter specificatum. Et hic est casus actuum matrimonialium, qui ex pluribus actibus infoecundis et foecundis componuntur et unam totalitatem constituunt quia ad unicam voluntatem deliberatam referuntur.

IV. Criteria moralia spectantia ad interventum humanum in conceptione

1) Animadversiones generales

Hucusque tamquam criterium moralitatis in hac re maxime adhibitum est mera conformatio biologica actuum. Renuntians huic (modo 104) Gaudium et Spes (n°51) non relinquit christianos subiectivismo vel laxismō. Habentur alia criteria, sub aliquo respectu strictiora, non amplius ad materialitatem actuum se referentia sed ad sensum actionis pertinentia. In multis aliis casibus sic utitur Ethica christiana v.g. in usu armorum qui, in se bonus est ad se defendendum, malus autem est ad tollendam vitam iniuste vel ad furandum.

Quae sunt haec criteria obiectiva?

De his Gaudium et Spes (n°51) sic agit: "moralis igitur inchoatio rationis agendi, ubi de componendo amore coniugali cum responsibili vitae transmissione agitur, non a sola sincera intentione et aestimatione motivorum pendet sed obiectivis criteriis ex personae eiusdemque actuum natura desumptis, determinari debet quae integrum sensum mutuae donationis ac humanae procreationis in contextu veritatis observant; quod fieri nequit nisi virtus castitatis coniugalis sincero animo colatur".

2) Explicatio et synthesis illorum criteriorum obiectivorum

-a- Sensus sexualitatis in coniugio

"Communitas procreatrix responsabilis" semper est ad procreationem ordinatam; hic est sensus obiectivus et authenticus sexualitatis et eorum quae ad sexualitatem (affectivitas, unitas, capacitas educandi, etc.) se referunt. Hinc possumus loqui de "fine procreativo" tanquam de fine essentiali sexualitatis et vitae coniugalis.

Sed hic finis procreativus non semper debet realizari per actum foecundum, cum v.g. parentes habent iam filios educandos vel non sunt parati ad filium generandum. Haec obligatio conscientiae non generandi procedit ex iuribus, ex natura habitis, quae in filio praesenti sunt, vel quae erunt in filio futuro; filius ius habet ad "communitatem amoris et unitatis", ut educari et formari possit.

Ergo finis procreativus servatur in substantia et veraciter, etiam cum excluditur hic et nunc foecunditas actus: nam infoecunditas est ad novam vitam bene et humane habendam: homo est administrator vitae et consequenter propriae foecunditatis.

-b- Sensus donationis mutuae

Ex altera parte, sexualitas non est directe ordinata ad procreationem tantum. Sacra Scriptura non dicit tantum "Crescite et multiplicamini" sed "erunt duo in carne una" et ostendit consortem ut "adiutorium simile sibi". In aliquibus casibus copula potest requiri ut manifestatio amoris

oblativi, directi ad bonum alterius vel communitatis dum ex altera parte nova vita non potest accipi. In hoc non est egoismus vel hedonismus sed legitima communicatio personarum per gestus ut convenit entibus compositis ex anima et corpore, speciatim sexuatis. Hic interventus est privatio materialis quaedam cum hic amor, in hoc casu, non possit esse foecundus sed accipit specificationem moralem ex altera finalitate in se honesta. atque ex foecunditate totius vitae coniugalis.

3) Criteria obiectiva pertinentia ad iudicium morale de methodis

Quod si ad methodos diiudicandos modo strictiori venimus, iuvat haec principia recollere quae simul considerari debent:

- Infoecunditas actus, cum ex ratione recta requiratur, attingatur interventu minoribus inconvenientibus subiecto. Homo suo corpore potest uti, illud potest reddere magis aptum ad proprios fines attingendos sed non potest modo arbitrario manipulare suum corpus et organa.

- Si natura debet perfici, tunc perficiatur in sua linea, id est modo magis vicino, magis connaturali.

- Ex altera parte, hic interventus operari debet modo magis coniformi expressioni amoris et respectui dignitatis compartis.

- Tandem ad efficaciam quoque attendatur. Si privatio conceptionis accipitur ad procuranda alia bona, haec debent quaeri modo securiori et aptiori.

In hoc multum deficit methodus rythmi, cum anticonceptio sic non realizatur, et quidem modo valde difficili, nisi per paucos dies in mense et nullo modo post nativitatem nec per sat longum tempus ante menopausam. Praeterea non omnes mulieres sed tantum 60 % habent cyclum regularem.

4) De ficta relatione interventus in conceptione et aliqua peccata

Difficultas movetur ab aliquibus tamquam legitimitas interventus in conceptione praepararet vias ad indulgentiam circa aliqua peccata ut sunt abortus, "copula oralis" et "copula analis", fornicatio, adulterium et tandem masturbatio. Quantum hoc sit longum a vero, iam patenit per subsequencia verba.

-a- Abortus toto coelo differt a contraceptione cum attingat vitam humanam iam procreatam et non tantum "gametas" quas natura tam facile parvipendit. Millies milia spermorum virilium inutilia fiunt et abiecta in omni copula; ex 200 ovulis detentis a muliere, 15 forte possunt elevari ad dignitatem vitae humanae dum alii eliminantur per fluxum menstruaem. Ius prolis iam conceptae et vivae est absolutum et debet venerari ut omnis vita humana. Ut factum sociologicum notemus abortus numerosiores esse in regionibus ubi contraceptio ignoratur.

-b- Theoria sic dicta nova multo severior est ac ea casuistarum circa copulam oralem vel analem cum eos nullo modo admiserit. In hiis etenim non servantur neque dignitas amoris nec dignitas coniugum ut personae humanae au imaginem Dei conditae.

-c- Interventus humanus in processu conceptionis non admittitur, ut diximus, nisi sit in favorem firmitatis instituti familiaris. Ergo non est paritas cum relationibus extra-coniugalibus. Hae parvipendant sensum donationis completae et irrevocabilis necnon possibilitatem normaliter accipiendae et educandae proles. Hae relationes extraconjugales contradicunt normis antea datis de ordinatione habituali instituti matrimonii ad prolem et ad amorem.

-d- Afirmatio licetatis interventus non ducit ad iudicium indulgens de masturbatione cum prior servet intersubiectivitatē sexualitatis ("erunt duo in carne una") et altera eam potius negat.

Masturbatio in quantum claudit subiectum in seipsum et intendit meram satisfactionem in seipso egoisticam, totaliter pervertit essentialē sexualitatis intentionalitatem, qua homo ex seipso ad alterum dirigitur. Copula etiam cum interventu est oblativa et heterosexualis. Si ponitur quaestio de masturbationē, hoc fit independentē a quaestione regulationis, etiam manente doctrina classica.

